

Ministerie van Defensie
Militaire Inlichtingendienst

Postbus 20701
2500 ES 's-Gravenhage

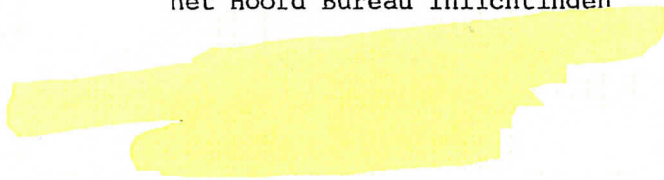
- Aan: Zie verzendlijst

Telefoon 070 - 318 81 88
Telex 32374 KYDER

Uw brief	Uw kenmerk	Ons nummer	Datum
		DIS/91/153/1872	12 april 1991
Onderwerp			
CVIN-bijdrage			

1. Als bijlage bied ik U aan de MID-bijdrage ten behoeve van de CVIN-vergadering van 18 april a.s.
2. Zonder bijlage is deze brief ongeclassificeerd.

Het Hoofd Militaire Inlichtingendienst,
voor deze
het Hoofd Bureau Inlichtingen

Bijlagen
één

Bezoekadres
Kalvermarkt 28
's-Gravenhage

Doorkiesnummer
070- 318 67 36

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden.

CVIN-BIJDRAGE VAN DE MILITAIRE INLICHTINGEDIENST

A. MILITAIRE AKTIVITEITEN/ONTWIKKELINGEN

1.(C) LANDSTRIJDKRACHTEN

a. Terugtrekking Sovjet strijdkrachten

Gedurende de verslagperiode is de terugtrekking van Sovjet Groepen van strijdkrachten uit Oost Europa onverminderd voortgezet en heeft in zijn algemeenheid een planmatig verloop. Hoewel Polen en Sovjet Unie nog geen overeenstemming hebben bereikt over terugtrekking van alle Sovjet strijdkrachten uit Polen, lijken beide partijen tijdens de vijfde onderhandelingsronde te Moskou op 19-20 maart j.l. wel nader tot elkaar te zijn gekomen. Medio april vindt een zesde onderhandelingsronde plaats. De verwachting bestaat dat een akkoord zal kunnen worden bereikt voor de komende topontmoeting tussen de presidenten van beide landen, welke mogelijk medio 1991 zal plaatsvinden. Tijdens een bezoek aan Polen gedurende de eerste helft van maart j.l. is door de Chef Generale Staf van de Sovjet strijdkrachten, LrGen Moiseyev, toegezegd dat nog in april '91 een begin zal worden gemaakt met de terugtrekking van Sovjet strijdkrachten uit Polen die relatief veel overlast bezorgen aan de bevolking. Daarbij worden bovenal luchtsrijdkrachten bedoeld. Verder zal, nog gedurende de eerste helft van 1991 de Staf van het Sovjet Hoofdkwartier voor West Europa van Polen naar de Sovjet Unie terugkeren.

2.(C) LUCHTSTRIJDKRACHTEN

a. Terugtrekking vliegtuigen Tsjechoslowakije

Medio maart j.l. hebben de Sovjets een aanvang gemaakt met de terugtrekking van de resterende helicopters van de Centrale Groep van Strijdkrachten (CGS), die nog in Tsjechoslowakije (TSFR) waren gestationeerd, naar de Sovjet Unie. De verwachting is dat de in de TSFR gestationeerde negen transport-vliegtuigen binnen afzienbare tijd zullen volgen, waarna de CGF-LSK terugtrekking uit de TSFR een feit zal zijn.

b. Hongarije

Op 18 maart j.l. maakte de bevelhebber van de Sovjet luchtsrijdkrachten in Hongarije bekend dat de drie resterende Sovjet bases in Hongarije zullen worden verlaten tussen 15 april en 30 juni dit jaar. Waar de Sovjet Unie de terug te trekken eenheden gaat stationeren is nog onbekend.

3.(C) ZEESTRIJDKRACHTEN

a. Sloopactiviteiten Sovjetmarine

De Sovjetmarine heeft in het verleden nooit veel aandacht besteed aan verouderde marine schepen en onderzeeboten. Deze werden zolang mogelijk in reserve gehouden,

waarna ze in enkele gevallen worden gesloopt, maar meestal gedumpt op zgn. "scrapyards". Sinds eind 1988 worden verouderde Sovjet combattanten te koop aangeboden op de internationale sloopmarkt. In 1989 werden in het totaal 47 ontmantelde marine eenheden vanuit Sovjet marinebases naar buitenlandse sloopwerven gesleept. In 1990 bedroeg dit aantal 41. Op de bestaande reparatiewerven in de vier Sovjet vlootgebieden zijn beperkte mogelijkheden om ontmantelde marineschepen te slopen. Het ligt in de bedoeling dat in elk vlootgebied een sloopwerf wordt gebouwd. De bouw van sloopwerven in de Sovjet Unie vordert echter matig. Tot nu toe zijn alleen bouwactiviteiten waargenomen in het Stille Oceaan vlootgebied. Het betreft de Nakhodka sloopwerf bij Vladivostok, welke echter niet voor eind 1991 operationeel zal zijn.

Combattanten, welke in aanmerking komen om gesloopt te worden verkeren in slechte staat van onderhoud en zijn uitgerust met verouderde wapensystemen. De militaire waarde van het operationeel houden van deze combattanten is marginaal. De financiële middelen, die beschikbaar komen door het slopen van verouderde combattanten, kunnen worden aangewend voor nieuwbouwprogramma's. Hoewel de bouw van nieuwe eenheden geen gelijke tred houdt met de geprojecteerde sloop van verouderde eenheden, resulteren kwalitatieve verbeteringen bij de nieuwbouweenheden in een meer slagvaardige Sovjet marine. Aanvullend op het geprojecteerde binnenlandse sloopprogramma gaan de Sovjets door met het verkopen van verouderde combattanten op de internationale sloopmarkt. Economisch gezien zijn deze verkopen ongunstig voor de Sovjets omdat de prijzen op de internationale sloopmarkt laag zijn. Zij zullen echter doorgang vinden zolang de geprojecteerde sloopwerven nog niet zijn voltooid.

B. OVERIGE GEBIEDEN

1. (C) SOVJET UNIE

a. Reorganisatie politieke organisatie in de strijdkrachten

In het kader van de formele scheiding van partij- en staatsfuncties en de afschaffing van de in de Sovjet grondwet vastgelegde leidende rol van de Communistische Partij (CPSU) in maart 1990, heeft vorige maand een reorganisatie van de politieke organen in de strijdkrachten plaatsgevonden. Het "Politiek Hoofddirectoraat van het Sovjet Leger en de Marine", dat een Hoofddirectoraat van het Ministerie van Defensie was maar feitelijk als "Afdeling van het Centraal Comité van de CPSU" de partijorganisatie in de strijdkrachten vormde, is nu hernoemd tot "Militair-Politiek Hoofddirectoraat van de Sovjet Strijdkrachten". Dit is formeel uitsluitend nog een staatsorgaan, ondergeschikt aan de President van de Sovjet Unie als Hoogste Opperbevelhebber van de Strijdkrachten, met taken op het gebied van de maatschappelijke vorming, sociale en juridische bijstand e.d. In samenhang hiermee is het hoofd hiervan, Kolonel-Generaal Shlyaga, onlangs voor het eerst aangeduid als 1e Plv. Minister van Defensie. Ondanks de veranderde naam en status, zijn op alle niveaus de hoofden van de politieke afdelingen in functie gebleven en wordt het militair-politieke apparaat derhalve voorsnog volledig door de CPSU gecontroleerd.

Naast de militair-politieke afdelingen onder leiding van door Moskou benoemde functionarissen is nu in de strijdkrachten een "nieuwe" partijorganisatie gevormd, op basis van gekozen partijcomités o.l.v. een secretaris. Deze secretarissen hebben in het algemeen een lagere rang dan de hoofden van de militair-politieke afdelingen op het desbetreffende commando-niveau. Op 29 en 30 maart hebben circa 1000 afgevaardigden van deze "nieuwe" partijorganisatie in Moskou voor het eerst een landelijke partijconferentie gehouden. Deze heeft besloten tot de instelling van een overkoepelend "Partijcomité voor de gezamenlijke strijdkrachten" o.l.v. generaal-majoor Surkov, en van een Controle Commissie o.l.v.

generaal-majoor Grigoryev. Beide hebben carrière gemaakt als politieke officieren.

Tijdens de conferentie heeft president Gorbachev opnieuw de door de politieke oppositie verlangde de-politisering van de strijdkrachten krachtig veroordeeld, omdat deze de eenheid van de strijdkrachten zou bedreigen. Ook heeft Gorbachev gepleit voor versterking van de positie van de CPSU in de strijdkrachten. Minister van Defensie Yazov benadrukte dat de militair-politieke afdelingen deel uitmaken van de bevelsstructuur, maar ook dat er een nauwe band zal blijven bestaan tussen de bevelhebbers en de partijorganen. Zowel deze uitspraken als de resolutie van de conferentie duiden er op dat de partij haar invloed in de strijdkrachten niet wil prijsgeven. De organisatorische veranderingen wekken de schijn van een scheiding van partij- en staatsfuncties, maar doen niets af aan de leidende en controlerende rol van de Communistische Partij in de strijdkrachten.

Verzendlijst behorende bij brief nr. DIS/91/153 / ¹⁸⁷² d.d. 12 april 1991

T. G. EVIEM.
Versoek
K

Aan:

Exemplaar nr.:

Voorzitter CVIN	1	✓
Hoofd BVD	2	
Hoofd IDB	3	
BuZa/DAV	4	
BuZa/AMAD t.a.v.	5	
Plv. Hoofd MID/KM	6	
Plv. Hoofd MID/KL	7	
Plv. Hoofd MID/KLu	8	
<u>Intern:</u>		
H/MID	9	
HSI/MID	10	
HBI/MID	11	
SV/CI/MID	12	
Bureau Inl/MID	13 t/m 16	
MID-Archief	17	